

Nr 63.

Kungl. Maj:ts nådiga proposition till riksdagen angående extra anslaget till bestridande av utgifterna för statens biografbyrå; given Stockholms slott den 11 februari 1916.

Under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över civilärenden för denna dag vill Kungl. Maj:t härmed föreslå riksdagen *dels* besluta, att det i innevarande års statsverksproposition under sjätte huvudtiteln å extra stat upptagna förslagsanslaget till bestridande av utgifterna för statens biografbyrå skall i riksstaten för år 1917, utan förändring av det i statsverkspropositionen föreslagna beloppet, betecknas såsom reservationsanslag, att av avgifter för granskning av biografbilder direkt utgå,

dels ock, vid bifall härtill, medgiva, att reservation, som kan uppkomma å nämnda anslag, må i den omfattning Kungl. Maj:t prövar lämplig användas till befrämjande av sådana i samband med kinematografin stående ändamål, som Kungl. Maj:t finner vara förtjänta av understöd.

De till ärendet hörande handlingar skola tillhandahållas riksdagens vederbörande utskott; och Kungl. Maj:t förbliver riksdagen med all kungl. nåd och ynnest städse välbevågen.

GUSTAF.

Oscar von Sydow.

*Utdrag av protokollet över civilärenden, hållet inför Hans
Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 11
februari 1916.*

Närvarande:

Hans excellens herr statsministern HAMMARSKJÖLD,
Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena WALLENBERG,
Statsråden: HASSELROT,
VON SYDOW,
friherre BECK-FRIIS,
STENBERG,
LINNÉR,
MÖRCKE,
VENNERSTEN,
WESTMAN,
BROSTRÖM.

Departementschefen, statsrådet von Sydow anförde:

Genom kungl. förordningen den 22 juni 1911 angående biograf-föreställningar, i vissa delar ändrad genom kungl. kungörelse den 23 oktober 1914, hava föreskrifter meddelats därom, att biografbilder, avsedda att förevisas, skola i angiven omfattning undergå granskning av särskilt förordnad granskningsman och att vederbörande därför skall erlägga avgift enligt särskild taxa. I anslutning härtill hava i riksstaterna för åren 1913—1916 upptagits dels under rubriken »Uppbörd i statens verksamhet» en inkomstitel »Avgifter för granskning av biografbilder», dels ock under sjätte huvudtiteln å extra stat »till bestridande av utgifterna för statens biografbyrå» ett förslagsanslag, att utgå i första hand av inflytande avgifter för granskning av biografbilder. I inneva-

rande års statsverksproposition, där på samma sätt förfarits, hava såväl inkomstiteln som anslaget upptagits till 28,000 kronor.

I skrivelse den 7 januari 1916 har föreståndaren för statens biografbyrå anmält, att av inflytande granskningsavgifter efter hand uppstått en behållning för byrån, som den 31 december 1915 uppgått till 12,053 kronor 19 öre. Beträffande användningen av denna och framdeles uppkommande behållning av dylika avgifter har föreståndaren anfört huvudsakligen följande.

Statens
biografbyrå.

Avgifterna för granskning av biografbilder finge anses avsedda att täcka utgifterna för den statliga kontrollen å granskningsmaterialet, men däremot icke att utgöra någon beskattning av biografrörelsen eller inkomstkälla för statsverket. Att avväga granskningstaxan så, att debet och kredit automatiskt ginge ihop, vore naturligtvis ogörligt. Vid normal nytillförsel av film kunde ett ringa överskott på inkomstsidan beräknas regelbundet uppstå. Fluktuationer i filmimporten kunde emellertid göra, att granskningsavgifterna inflöte ojämnt, så att för byråns utgifter någon reservkassa kunde bli tillfälligt behöfvig. I varje fall erfordrades vid årets början, innan ännu några avgifter hunnit uppbäras, ett visst rörelsekapital. Med hänsyn till läget nu och inom den närmare framtiden ville det synas vara till fyllest, om byrån finge vid varje årsskifte behålla en reserv av 5,000 kronor, men avbörd sig återstoden av sitt tillgodohavande i riksbanken till en särskild fond.

Det läge närmast till hands att förutsätta, att denna fond gjordes tillgänglig för sådana krav på statsunderstöd, som ägde samband med kinematografien. Sådana krav av behjärtansvärd natur kunde tänkas framkomma av skilda slag, exempelvis för förmedling av filmmaterial till skolor, föreläsningsföreningar, satorier, lägerplatser o. d., för bidrag till offentliga filmarkiv, för utgivande av biografreformatoriska upplysningskrifter, studieresor och mycket annat.

Biografbyråns föreståndare ville sålunda framställa till beprövande dels huruvida särskilt förfogande vore påkallat i avseende å de medel, som redan nu funnes stående å statens biografbyrås giroräkning i riksbanken, dels huruvida regler även för framtida förfarande i liknande avseende borde skapas, dels och huruvida tanken på dessa medels reserverande i en eller annan form för att därmed främja kinematografiska ändamål av statligt understödsintresse kunde anses förtjänt av vidare beaktande.

Till följd av remiss har statskontoret den 17 januari 1916 avgivit utlåtande i ärendet och därvid anfört följande. Statskontoret.

Såsom av anslagets titel syntes, vore detsamma avsett att för ändamålet användas endast i den mån de influtna avgifterna visade sig otillräckliga; och vare sig det av föreståndaren omförmälda medelsöverskottet ansåges hava uppstått å inkomstiteln eller å anslaget, skulle det tillföras kassafonden såsom överskott i statsregleringen. Detsamma gällde beträffande överskott, som kunde uppkomma under år 1916.

Ifrågavarande överskott kunde icke påräknas för »krav på statsunderstöd, som ägde samband med kinematografien». Emellertid vore det å andra sidan

riktigt, att granskningsavgifterna icke vore avsedda att utgöra någon beskattning av biograf föreläsningen eller inkomstkälla för statsverket utöver vad som krävdes för den statliga kontrollen å granskningsmaterialet. Och då biografbyråns framställning syntes giva vid handen, att dess utgifter numera täcktes av de inflytande avgifterna, ansågo statskontoret, att tiden vore inne att giva avgifter för granskning av biografbilder samma ställning i budgettekniskt hänseende som bidrag till försäkringsinspektionen m. fl. inkomsttitlar under rubriken II. Uppbörd i statens verksamhet, så nämligen att inkomsttiteln motsvarades av ett *reservationsanslag* till samma belopp, vilket anslag borde tillföras eventuellt överskott och som å andra sidan borde ersätta eventuell brist å inkomsttiteln. Förändringen syntes kunna genomföras redan från och med 1917, då i statsverkspropositionen till 1916 års riksdag nu ifrågavarande inkomst- och anslagstitlar vore upptagna till samma belopp, så att endast anslaget beteckning behövde ändras från »förlagsanslag» till »reservationsanslag».

På grund av vad sålunda anförts hemställde statskontoret om utverkande av dels föreskrift, att hos statens biografbyrå uppkomna eller under år 1916 uppkommande överskottsmedel skulle inlevereras till statskontoret, när och i den mån de icke längre vore för byrån behöfliga såsom rörelsekapital,

dels proposition till riksdagen, att extra anslaget, VI I 3, till bestridande av utgifterna för statens biografbyrå finge i 1917 års riksstat, utan förändring av det i statsverkspropositionen föreslagna beloppet, betecknas såsom *reservationsanslag*, att av avgifter för granskning av biografbilder direkt utgå.

Departements-
chefen.

På de av statskontoret anförda skäl torde anslagen till statens biografbyrå hädanefter bära betecknas såsom reservationsanslag. Förändringen i detta avseende synes, såsom statskontoret föreslagit, bära tillämpas jämväl beträffande det anslag för 1917, varom framställning skett i innevarande års statsverksproposition.

Föreståndaren för statens biografbyrå har i sin förutberörda skrivelse ifrågasatt, att såväl de överskott, som efter avdrag av utgifterna för byrån hittills uppstått å influtna granskningsavgifter, som ock de å omförmälda anslag eventuellt uppkommande överskott skulle i en eller annan form kunna användas för att främja kinematografiska ändamål av sådan beskaffenhet, att de äro förtjänta av statens understöd. Som exempel på dylika ändamål har föreståndaren omnämnt förmedling av filmmateriel till skolor, föreläsningföreningar, sanatorier, lägerplatser och dylikt, bidrag till offentliga filmarkiv, utgivande av biografrefektoriska upplysningsskrifter, studieresor m. m. På sätt statskontoret erinrat, bära emellertid nämnda redan uppkomna överskott tillföras statsverkets kassafond. Men från och med år 1917 kunna, om anslaget förändras till reservationsanslag, eventuella behållningar därå bliva disponibla för berörda ändamål. Givetvis bör alltid tillses, att någon reservation finnes för mötande av tillfälliga inkomstminskningar, men i övrigt är otvivelaktigt behållningarnas användande för sådana ändamål som de

nämnda bäst överensstämmande med inkomstitelns natur. Det torde därför vara lämpligt att nu begära riksdagens medgivande därtill, att å anslaget för 1917 möjligen uppkommande besparing må efter Kungl. Maj:ts beprövande och i den omfattning Kungl. Maj:t finner lämplig användas till ändamål av angiven art. Hinder torde ej heller möta att, därest erinran från riksdagens sida i sådant avseende icke förekommer, överföra det överskott, som under år 1916 möjligen kan uppstå, till det blivande reservationsanslaget. Detta synes vara att förorda särskilt med hänsyn till angelägenheten att hava ett rörelsekapital till förfogande, då granskningsavgifterna inflyta tämligen ojämnt.

På grund av vad sålunda anförts hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

dels besluta, att det i innevarande års statsverksproposition under sjätte huvudtiteln å extra stat upptagna förslagsanslaget till bestridande av utgifterna för statens biografbyrå skall i riksstaten för år 1917, utan förändring av det i statsverkspropositionen föreslagna beloppet, betecknas såsom reservationsanslag, att av avgifter för granskning av biografbilder direkt utgå,

dels ock, vid bifall härtill, medgiva, att reservation, som kan uppkomma å nämnda anslag, må i den omfattning Kungl. Maj:t prövar lämplig användas till befrämjande av sådana i samband med kinematografin stående ändamål, som Kungl. Maj:t finner vara förtjänta av understöd.

Till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan behagade Hans Maj:t Konungen lämna bifall samt förordnade, att proposition i ämnet av den lydelse, bilaga till detta protokoll utvisar, skulle avlätas till riksdagen.

Ur protokollet:

Wilhelm Reuterswärd.
